

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/150/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621202007
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4621202007.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: J. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. H. XXXX/XX, W., právne zastúpená: JUDr. Margita Kytnarová, advokátka so sídlom Sv. Cyrila a Metoda 4595/18, Topoľčany, IČO: 36 097 101, a otca: N. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. R. XXXX/X, U. - D. Q. T., t. č. X. XX, Y., právne zastúpený: JUDr. Zuzana Valaská, advokátka so sídlom Škultétyho 1145/6, Topoľčany, IČO: 42 208, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/171/2018-225 zo dňa 07.03.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP/25/2019-345 zo dňa 31.07.2019, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 22.08.2019 tak, že súd styk otca s mal. J. E. n e u p r a v u j e .
- II. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, súd u k l a d á mal. J. E. a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, ktoré sa u maloletého dieťaťa bude realizovať v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v W., ul. U. XXXX/XX a u rodičov u R.. D. M., X. D. v W., ul. XX. Q. . XXXX, po dobu šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd u k l a d á matke povinnosť zabezpečiť účasť maloletého dieťaťa na poradenstve v termínoch určených centrom.
- III. Súd návrh otca na zverenie mal. J. E. do jeho osobnej starostlivosti z a m i e t a .
- IV. V ostatných častiach zostávajú uvedené rozsudky n e z m e n e n é .
- V. Súd u k l a d á otcovi povinnosť zaplatiť na účet tunajšieho súdu trovy konania štátu v sume 402,76 eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- VI. Upravuje sa účtáreň tunajšieho súdu, aby matke vrátila zvyšok zálohy zloženej pod položkou D14-27/2022 v sume 97,24 eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 06.09.2021 domáhala zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. J. E. tak, že navrhla, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/171/2018-225 zo dňa 07.03.2019 vo výroku I. tak, že styk otca s mal. dieťaťom bude realizovaný podľa odporúčaní a záverov vyplývajúcich zo znaleckého dokazovania a ďalej, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. č. k. 25P/271/2016-115 zo dňa 08.09.2017 vo výroku III. tak, že otec bude povinný prispievať na výživu maloletého výživným v sume 300 eur mesačne s účinnosťou od 03.09.2021.
2. Matka návrh odôvodnila tým, že od rozhodnutia súdov došlo k zásadnej zmene pomerov spočívajúcich v tom, že styk tak, ako je upravený, je nerealizovateľný, pretože maloletý otca dlhodobo odmieta, napriek tomu otec na jeho výkone trvá, čo má za následok postihovanie matky ukladaním pokút v exekučnom konaní ako aj jej trestné stíhanie a odsúdenie za marenie výkonu úradného rozhodnutia. Od rozhodnutia

súdu o určení výživného vzrástli náklady na výživu a ďalšie odôvodnené potreby maloletého, preto doteraz určená suma výživného už nie je postačujúca na pokrytie nákladov maloletého.

3. Otec s návrhom nesúhlasil, uviedol, že pokiaľ ho maloletý odmieta, je to výsledok manipulatívneho pôsobenia matky na dieťa. Súčasne podáva vzájomný návrh, ktorým sa domáha, aby súd maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti, čo odôvodňuje tým, že správanie matky, ktorá mu bezdôvodne znemožňuje stretávať sa so synom, je prejavom jej nezodpovednosti, nevypelosti a sebeckosti, ktorým mu zasahuje do jeho rodičovského práva podieľať sa na výchove dieťaťa a matka týmto konaním preukazuje svoju neschopnosť zabezpečiť výchovu dieťaťa a starostlivosť oň v súlade so záujmami maloletého.

4. Na pojednávaní konanom dňa 17.10.2022 súd uznesením rozhodol o vylúčení časti návrhu matky na zvýšenie výživného na samostatné konanie a rozhodol rozsudkom vo zvyšnej časti, teda o zmene úpravy styku, o návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti a o uložení výchovného opatrenia.

5. Kolízny opatrovník navrhol po vykonaní dokazovaní s prihliadnutím aj na výsledky znaleckého dokazovania rozhodnúť podľa záverov a odporúčaní znalkyne z odboru psychológie a uložiť rodičom aj maloletému výchovné opatrenie s tým, že súčasne bude prebiehať poradenstvo maloletého v Centre pedagogicko - psychologického poradenstva v W. a rodičov u klinického psychológa.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, znalkyne z odboru psychológie R. G. U., prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav: Maloletý J. E. sa narodil dňa XX.XX.XXXX z partnerského vzťahu rodičov, otec k nemu uznal otcovstvo. Okresný súd Bratislava IV. rozsudkom č. k. 25P/271/2016-115 zo dňa 08.09.2017, právoplatným dňa 17.10.2017 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, určil, že obidvaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazal platením výživného sumou 200 eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 14.12.2016, zročné výživné za obdobie od 14.12.2016 do 18.09.2017 v sume 850 eur súd uložil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky a do zročného výživného započítal sumu 1.150 eur. Uvedeným rozsudkom súd tiež upravil styk otca s maloletým každý nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod., každý párný týždeň v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny týždeň v sobotu a v nedeľu od 09.00 hod. do 19.00 hod.

7. V tom čase všetci účastníci bývali v U., v roku 2018 sa matka s maloletým presťahovala do W., kde žijú doteraz. Na základe tejto skutočnosti Okresný súd Bratislava IV. uznesením sp. zn. 13P/153/2018 zo dňa 01.08.2018, právoplatným dňa 11.08.2018, preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Topoľčany.

8. Tunajší súd o úprave rodičovských práv a povinností rozhodol rozsudkom č. k. 10P/171/2018-225 zo dňa 07.03.2019 tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. č. k. 25P/271/2016-115 zo dňa 08.09.2017, právoplatným dňa 17.10.2017 v časti styku tak, že upravil styk otca s maloletým J. nasledovne: I. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku každú párnú sobotu v čase od 09.00 hod. do 12.00 hod. a od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec si dieťa prevezme v mieste bydliska maloletého v určený deň a hodinu a po ukončení styku na tom istom mieste dieťa matke v stanovený deň a hodinu odovzdá, po uplynutí tejto doby bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že miestom odovzdania a preberania dieťaťa bude vždy Nákupné centrum O. G. v W., v ktorom matka maloleté dieťa otcovi v určený deň a hodinu odovzdá a na tom istom mieste otec maloleté dieťa matke po ukončení styku v určený deň a hodinu odovzdá. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť. II. Matka je povinná vždy k prvému dňu kalendárneho mesiaca otca informovať o maloletom J. a to oznamovať mu informácie o aktivitách dieťaťa v materskej škole, s čím má maloletý problémy a na čo sa má otec pri jeho výchove a vzdelávaní zamerať, v dostatočnom predstihu informovať o termíne a čase konania vystúpení maloletého, o športových a iných aktivitách, na ktorých sa má maloletý zúčastniť, o rodičovských združeniach, bezodkladne informovať o zmene zdravotného stavu dieťaťa, o absolvovaných kontrolách a vyšetreniach u lekárov, o dlhodobjšom pobyte maloletého mimo miesta bydliska a o ďalších podstatných veciach týkajúcich sa maloletého, najmä prípadnej zmene pobytu maloletého, vážnejšieho zhoršenia jeho zdravotného stavu, prípadnej hospitalizácie maloletého, kúpeľnej liečby a podobne. III. Konanie v časti návrhu otca na zmenu zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti súd zastavil.

9. Proti rozsudku podala matka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 25CoP/25/2019-345 zo dňa 31.07.2019 tak, že rozsudok v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletým dieťaťom zmenil v prvej výrokovej časti z doby 6 mesiacov na dobu 2 mesiacov. V ostatnej napadnutej časti rozsudok potvrdil.

10. Matka rozsudky súdov o úprave styku nerešpektovala, preto sa viedlo na návrh otca konanie o nariadenie výkonu rozhodnutia pod sp. zn. 9Em/1/2019, v ktorom boli matke ukladané pokuty a tiež sa viedlo trestné konanie proti matke ako obvinenej z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktoré skončilo jej odsúdením rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 1T/11/2021-403 zo dňa 08.02.2022. Uvedeným rozsudkom tunajší súd uznal obžalovanú J. E. vinnou zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustila opakovaným marením výkonu rozsudku súdu o úprave styku otca s maloletým dieťaťom a uložil jej zato trest odňatia slobody v trvaní jedného roka s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. O odvolaní obžalovanej proti rozsudku rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 1To/32/2022-481 dňa 03.05.2022 tak, že ho ako nedôvodné zamietol. Uvedeným dňom rozsudok nadobudol právoplatnosť.

11. V súčasnosti sa styk otca s maloletým naďalej neuskutočňuje, vzťah medzi rodičmi je negatívny, nevedia spolu komunikovať na neutrálnej úrovni. Maloletý je aj v súčasnosti v starostlivosti matky, ktorá sa oňho podľa zistení kolízneho opatrovníka aj znalkyne riadne stará, je zamestnaná v Q. v W., otec sa druhýkrát oženil, s manželkou byva v rodinnom dome, pracuje ako konštruktér.

12. Rodičom vyživovacie povinnosti nepribudli.

13. R. J. G. U., znalkyňa v odbore psychológia, ktorú súd pribral do konania, v znaleckom posudku, ktorý vypracovala dňa 19.05.2022 uviedla, že maloletý J. má kladnú citovú väzbu k matke, ktorá je preňho zdrojom istoty, opory, láskavosti, jej výchovný štýl je priateľský, láskavý, zároveň vhodne kontrolný. Má dostatočné výchovné kapacity, dokáže viesť maloletého k rozvoju jeho psychických potencialít. O syna sa stará na kvalitatívne dobrej úrovni. Citovú väzbu k otcovi má maloletý negatívnu, oslovuje ho „henten“, „henten ujo“, nezaraďuje ho do koncepcie svojej rodiny. Dôvod, prečo maloletý otca odmieta, je podľa zistenia znalkyne ten, že maloletý sa identifikoval so želaním matky, aby nemal styk s otcom. V čase najintenzívnejších rozporov rodičov bol ešte malý, nedosiahol taký stupeň vývinu, ktorý by mu umožnil hodnotiť situácie a ľudí s potrebnou mierou autonómie. Matka, s ktorou trávi najviac času, bola a je pre neho bezpečnou vzťahovou osobou, ktorej verí a preto prirodzene preberal a preberá jej postoje, názory a hodnoty. Aktuálne už maloletý len konštatuje preňho hotové fakty (prevzaté od matky) bez toho, aby reflektoval svoje vlastné potreby. Zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca aktuálne nie je v najlepšom záujme maloletého, ktorý je naviazaný na osobu matky, zverenie otcovi by mohlo mať negatívny vplyv na jeho psychické prežívanie. Za účelom odstránenia odporu maloletého k otcovi znalkyňa navrhla realizáciu odborného poradenstva alebo mediácie a pokračovať v práci pod vedením klinického psychológa v individuálnej terapii maloletého. Na pojednávaní dňa 17.10.2022 znalkyňa doplnila, že maloletý by mohol chodiť k jednému psychológovi a rodičia k druhému, pričom u maloletého navrhla psychologičku Dr. W. F. N. z Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a psychológie v W., u rodičov je nevyhnutné poradenstvo u klinického psychológa.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

15. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy styku otca s maloletým J. došlo k zmene pomerov v tom, že vzťahy rodičov, ktoré boli negatívne už v čase rozhodovania súdu rozsudkom sp. zn. 10P/171/2018, sa ešte viac zhoršili, styk otca s maloletým sa nerealizuje, dieťa otca odmieta. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že je to preto, že dieťa preberá postoje matky, s ktorou žije a je s ňou teda v najčastejšom kontakte, matka je preňho najdôležitejšou vzťahovou osobou. Súd

konštatuje, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby poznalo aj svojho otca a je právom otca podieľať sa na výchove svojho dieťaťa. Aby sa kontakt dieťaťa s otcom obnovil a dieťa svojho otca prestalo vnímať negatívne a odmietať ho, je potrebné v prvom rade zlepšiť vzťah rodičov navzájom. Súd preto s prihliadnutím na odporúčenie znalkyne uložil maloletému aj rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v ich povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na dobu 6 mesiacov, ktoré sa bude realizovať u mal. J. v Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a psychológie v W. a u rodičov u klinickej psychologičky R.. D. M. v W.. Dr. M. už s maloletým a rodičmi pracovala, pozná ich pomery a preto súd považoval za najvhodnejšie, aby sa poradenstvo uskutočňovalo práve u nej.

16. Súd je zároveň názoru, že v súčasnosti nie je v záujme maloletého, minimálne po dobu, po ktorú bude realizované odborné psychologické poradenstvo, aby mal upravený styk s otcom keďže maloletý otca zatiaľ odmieta a trvať na realizácii styku by mohlo postoj maloletého voči otcovi ešte zhoršiť. Preto súd rozhodol o tom, že styk otca s maloletým sa neupravuje.

17. S poukazom na závery znaleckého posudku súd nepovažoval za dôvodný návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, preto ho zamietol. Maloletý na otca nie je zvyknutý, má k nemu v súčasnosti negatívny postoj, je zvyknutý na matku, na ktorú je naviazaný a preto nemožno považovať jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca za súladné s najlepším záujmom maloletého.

18. Znalyni R.. U. súd priznal odmenu za vypracovaný znalecký posudok v sume 805,52 eur, ktorú jej vyplatil v jednej polovici zo štátnych peňazí a v druhej polovici zo zálohy zloženej matkou, teda po 402,76 eur. Otec doposiaľ zálohu na znalecké dokazovanie nezložil. Súd preto rozhodol, že otec bude povinný v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť na účet súdu trovy konania štátu, ktoré súd vyplatil znalkyni zo štátnych peňazí v sume 402,76 eur. Rodičia tak budú znášať trovy na znalecké dokazovanie každý v jednej polovici.

19. Matke, ktorá zložila zálohu na znalecké dokazovanie v sume 500 eur, súd vráti zvyšok z tejto zálohy v sume 97,24 eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.